

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 20492/2022
19.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића председника већа, Бранке Дражић и др Илије Зиндовића чланова већа, у парници тужиоца ДОО „Екоградња – пројект СГ“ Ковин, чији је пуномоћник Никола Мађинац адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство правде, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Пожаревцу, ради дискриминације и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3620/17 од 30.08.2017. године, у седници већа одржаној 19.01.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3620/17 од 30.08.2017. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Смедереву П 56/17 од 06.04.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев да се обавезе тужена да на име накнаде штете исплати тужиоцу 13.000,00 динара са законском затезном каматом од 10.01.2017. године до исплате, као и да се утврди да је тужена преко свог органа, Привредног суда у Панчеву, дискриминаторски поступала према тужиоцу у поступку Посл. број Ив 250/16 на начин описан у изреци пресуде, као и да се обавезе тужена на накнаду трошкова парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3620/17 од 30.08.2017. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђени пресуда Вишег суда у Смедереву П 56/17 од 06.04.2017. године. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђено решење Вишег суда у Смедереву П 56/17 од 11.05.2017. године. Ставом трећим изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих законом прописаних разлога.

Испитујући побјигану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 55/14 ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП на коју се у ревизији указује. Није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. тачка 5. ЗПП, јер другостепени суд није прекорачио тужбени захтев.

Према стању у списима предмета и утврђеним чињеницама, тужилац је тужбом поднетом 19.01.2017. године истакао захтев да суд утврди дискриминаторско понашање тужене и да се обавезе тужена да му на име накнаде нематеријалне штете, као последице дискриминаторског поступања, исплати 13.000,00 динара. Тужбу је засновао на чињеници да је Привредном суду у Панчеву, у својству извршног повериоца, поднео предлог за извршење по основу ведостојне исправе – рачун бр. .../... од 24.06.2016.године, против извршног дужника Друге месне заједнице Ковин, ради принудне наплате, да је против решења о извршењу Привредног суда у Панчеву Ив 250/16 од 07.07.2016. извршни дужник изјавио приговор, те да је исти суд донео решење од 30.08.2016. године и ставио ван снаге решење о извршењу од 07.07.2016.године и предмет доставио парничном одељењу на поступање поводом приговора против платног налога, чиме је тужена преко својих органа - Привредног суда у Панчеву у предмету Ив 250/2016, поступала дискриминаторски према тужиоцу, радњама наведеним у тужбеном захтеву, на основу имовинске и политичке различитости, територијалне припадности и стручне оспособљености тужиоца у области грађевинарства.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилан је закључак нижестепених судова да тужилац није дискриминисан радњама тужене.

Чланом 21. Устава РС утврђено је да су пред Уставом и законом сви једнаки, да свако има право на једнаку законску заштиту, без дискриминације и да је забрањена свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета. Забрана дискриминације зајемчена је и међународним правним изворима – Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода (члан 14.), Додатним протоколом број 12 уз Европску конвенцију и Међународним пактом о грађанским и политичким правима (члан 26).

Чланом 142. став 2. Устава РС прописано је да су судови самостални и независни у свом раду и суде на основу Устава, закона и других општих аката, када је то предвиђено законом, општеприхваћених правила међународног права и потврђених међународних уговора. Одредбом члана 145. став 2, 3. и 4. Устава прописано је да се судске одлуке заснивају на Уставу, закону, потврђеном међународном уговору и пропису донетом на основу закона. Судске одлуке су обавезне за све и не могу бити предмет вансудске контроле. Судску одлуку може преиспитивати само надлежни суд, у законом прописаном поступку.

Закон о забрани дискриминације („Службени гласник РС“, бр. 22/09), у члану 2. став 1. прописује да изрази „дискриминација“ и „дискриминаторско поступање“

означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лица или групе, као и чланове њихових породица, или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним односно претпостављеним личним својствима, а ставом 2. да изрази „лице“ и „свако“ означавају оног ко борави на територији Републике Србије или на територији под њеном јурисдикцијом, без обзира на то да ли је држављанин Републике Србије, неке друге државе или је лице без држављанства, као и правно лице које је регистровано, односно обавља делатност на територији Републике Србије. Чланом 3. ставом 1. истог закона прописано је да свако има право да га надлежни судови и други органи јавне власти Републике Србије ефикасно штите од свих облика дискриминације. Чланом 4. став 1. истог закона прописано је да су сви једнаки и уживају једнак положај и једнаку правну заштиту без обзира на лична својства, а ставом 2. да је свако дужан да поштује начело једнакости, односно забрану дискриминације.

Из наведених одредби следи да је најбитнија карактеристика дискриминације прављење разлике између лица које тврди да је дискриминисано и других лица у истој или упоредивој ситуацији, које притом мора бити неоправдано и мора бити везано за неко лично својство дискриминисаног лица. Према члану 45. став 2. Закона о забрани дискриминације, тужилац мора да учини вероватним да му је због неког личног својства повређено људско или мањинско право зајемчено Уставом, што је неопходна претпоставка да би се могла утврдити повреда начела забране дискриминације. Уколико неоправдано неједнак третман нема за основ лично својство, онда може бити реч о неком другом забрањеном противправном понашању, али не и о дискриминацији.

У конкретном случају, тужилац није било којим актом или пропуштањем дискриминисан поступањем Привредног суда у Панчеву ни на непосредан, ни на посредан начин, нити су тужиоцу неоправдано ускраћена права и слободе. Наиме, у поступку за заштиту права по одредбама Закона о забрани дискриминације, тужилац тражи утврђење да је Привредни суд у Панчеву својим радњама поступао дискриминаторски према њему, указујући на процесне радње тог суда. Према члану 142. став 2. Устава РС судови су самостални и независни у свом раду и суде на основу Устава, закона и других општих аката, када је то предвиђено Законом, опште прихваћеним правилом међународног права и потврђених међународних уговора, тако да судске одлуке нису и не могу бити акт дискриминације, нити поступање судова приликом одлучивања може да буде дискриминаторско поступање.

Осим тога, тужилац је као правно лице тражио заштиту од дискриминаторског понашања тужене, а лична својства која тужилац наводи као основ дискриминације (по основу језика, политичке припадности, имовног стања, стручне оспособљености) су својствена физичком лицу, а не тужиоцу, као правном лицу, па је и то разлог за одбијање захтева.

Стога су неосновани наводи ревизије да је побијаном пресудом погрешно примењено материјално право.

Приликом одлучивања, Врховни касациони суд је ценио и остале наводе ревизије, али их није посебно образлагао, с обзиром да нису од утицаја на доношење другачије одлуке.

Са напред наведених разлога, на основу члана 413. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић